

Lärarytbildningsnämnden

Utbildningsplan

Kompletterande pedagogisk utbildning

Programkod:	LAKPU
Programmets benämning:	Kompletterande pedagogisk utbildning Secondary Education: Bridging Programme
Högskolepoäng/ECTS:	90 hp
Beslut om inrättande:	Utbildningsplanen är fastställd av Lärarytbildningsnämnden 2011-12-15, att gälla från och med ht 2012. Reviderad 2012-02-02 och 2013-02-14, 2017-03-01, 2018-03-06, 2019-01-31, 2021-03-11 samt enligt förordning SFS 2013:1118, 2014-02-01
Undervisningsspråk:	Svenska
Utbildningsnivå:	Grundnivå/Avancerad nivå
Examenskategori:	Yrkesexamen

Behörighetskrav

För antagning till Kompletterande pedagogisk utbildning krävs, förutom grundläggande behörighet, särskild behörighet, SvB/Sv2B, EnA alternativt Svenska 3/Svenska som andraspråk 3 och Engelska 6, samt

för ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9

- ämneskunskaper i minst ett undervisningsämne i grundskolans årskurs 7-9 som motsvarar ämnesstudier om minst 90 högskolepoäng, två ämnen 90+60 eller tre ämnen 90+45+45 högskolepoäng (för svenska, samhällskunskap och musik gäller alltid 90 högskolepoäng), (se aktuell information på www.kau.se).

för ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan

- ämneskunskaper i minst ett undervisningsämne i gymnasieskolan som motsvarar ämnesstudier om minst 120 högskolepoäng, eller två ämnen om minst 120+90 högskolepoäng (för ämnena svenska, samhällskunskap och musik gäller alltid 120 hp), se aktuell information på www.kau.se

För den särskilda behörigheten till inriktning mot arbete i årskurs 7-9 i ett alternativt två ämnen respektive till inriktning mot arbete i gymnasieskolan i ett ämne krävs minst ett självständigt arbete omfattande 15 högskolepoäng.

För den särskilda behörigheten till inriktning mot arbete i årskurs 7-9 i tre ämnen respektive till inriktning mot arbete i gymnasieskolan i två ämnen krävs antingen två självständiga arbeten omfattande 15 högskolepoäng vardera eller ett självständigt arbete omfattande 30 högskolepoäng.

Inledning

Lärarytutbildning är en akademisk professionsutbildning. Vid Karlstads universitet betyder det att hela utbildningen genomsyras av ett tydligt yrkesperspektiv. Utbildningen omfattar såväl specifika som generella lärarkunskaper. Den förenar forskningens problematiserande perspektiv med vardagspraktikens behov av problemlösning och ämneskunnande med ämnesdidaktik.

Det finns många möjliga vägar till att bli en bra lärare. Utbildningen syftar till att utveckla en handlingsinriktad problemmedvetenhet. Vägen till en självständig läraridentitet förutsätter goda kunskaper och ett öppet, prövande och etiskt förhållningssätt. Karlstads universitet har utvecklat en lärarytutbildning runt tre övergripande kompetenser: *innehållskompetens*, *didaktisk kompetens* och *ledarskapskompetens*.

Innehållskompetens tar fasta på att lärandet har ett kunskapsinnehåll. Utgångspunkten är att lärare för *alla* åldrar och inriktningar behöver kvalificerade kunskaper inom sina respektive områden. *Didaktisk kompetens* innebär att utgångspunkt för lärande tas både i elevens förutsättningar och i kunskapsinnehållets speciella karaktär. I utbildningen läggs särskild vikt vid att de ämnesinriktade studierna sätts i relation till läraryrket. *Ledarskapskompetens* innefattar färdigheter att skapa lärandemiljöer som är trygga och utmanande. Lärarytutbildningen skall förbereda studenten att utvärdera såväl skolans verksamhet som egna och andras lärande.

Lärarytutbildningen vid Karlstads universitet vill både möta och utmana skolans behov. I den uppgiften ingår att lärarstudenter förbereds för en aktuell skolverksamhet men också för att våga ompröva invanda föreställningar om lärande och undervisning.

Ämneslärarprogrammet vid Karlstads universitet skall ge studenterna goda förutsättningar för att förbereda sig inför sitt yrkesliv som är komplext, ansvarsfullt och föränderligt. Programmet ger också förutsättningar för vidare akademiska studier.

***

Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 och som omfattar ämnesstudier i ett ämne avläggs på grundnivå och uppnås efter att studenten har fullgjort kursfordringar om minst 180 högskolepoäng. För examen krävs att:

1. studenten har gått igenom kompletterande pedagogisk utbildning,
2. kursfordringarna omfattar ämnesstudier om minst 90 högskolepoäng i ett undervisningsämne, och
3. studenten inom ramen för kursfordringarna har fullgjort minst ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng.

Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 och som omfattar ämnesstudier i två eller tre undervisningsämnen avläggs på avancerad nivå. För examen krävs att studenten har gått igenom kompletterande pedagogisk utbildning.

Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan och som omfattar ämnesstudier i ett undervisningsämne avläggs på grundnivå och uppnås efter att studenten har fullgjort kursfordringar om 210 högskolepoäng. För examen krävs att

1. studenten har gått igenom kompletterande pedagogisk utbildning,
2. kursfordringarna omfattar ämnesstudier om 120 högskolepoäng i ett undervisningsämne, och
3. studenten inom ramen för kursfordringarna har fullgjort minst ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng.

Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan och som omfattar ämnesstudier i två undervisningsämnen avläggs på avancerad nivå. För examen krävs att studenten har gått igenom kompletterande pedagogisk utbildning.

Utbildningens mål

För ämneslärarexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som ämneslärare i den verksamhet som utbildningen avser. Studenten ska även visa kunskap och förmåga för annan undervisning för vilken examen enligt gällande föreskrifter kan ge behörighet. De nationella målen för ämneslärarexamen anges i Högskoleförordningen SFS 2010:541.

Kunskap och förståelse

För ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i årskurs 7–9 ska studenten

- visa sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl överblick över ämnesstudiernas huvudområde som fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

För ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan ska studenten

- visa sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

För ämneslärarexamen ska studenten också

- visa sådana kunskaper i didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser samt visa kännedom om vuxnas lärande,
- visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen,
- visa sådan kunskap om barns och ungdomars utveckling, lärande, behov och förutsättningar som krävs för den verksamhet som utbildningen avser,
- visa kunskap om och förståelse för sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,
- visa kunskap om skolväsendets organisation, relevanta styrdokument, läroplansteori och olika pedagogisk-didaktiska perspektiv samt visa kännedom om skolväsendets historia, och
- visa fördjupad kunskap om bedömning och betygsättning.

Färdigheter och förmåga

För ämneslärarexamen ska studenten

- visa fördjupad förmåga att skapa förutsättningar för alla elever att lära och utvecklas,
- visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik,
- visa förmåga att ta till vara elevers kunskaper och erfarenheter för att stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser,
- visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling,

- visa förmåga att identifiera och i samverkan med andra tillgodose elevers behov av specialpedagogiska insatser, inbegripet specialpedagogiska insatser för elever med neuropsykiatriska svårigheter,
- visa förmåga att observera, dokumentera och analysera elevers lärande och utveckling i förhållande till verksamhetens mål och att informera och samarbeta med elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att kommunicera och förankra skolans värdegrund, inbegripet de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna,
- visa förmåga att förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling av elever,
- visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att kommunicera och reflektera kring frågor som rör identitet, sexualitet och relationer,
- visa kommunikativ förmåga i lyssnande, talande och skrivande till stöd för den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att säkert och kritiskt använda digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten och att beakta betydelsen av olika mediers och digitala miljöers roll för denna, och
- visa förmåga att i den pedagogiska verksamheten utveckla färdigheter som är värdefulla för yrkesutövningen.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För ämneslärares examen ska studenten

- visa självkännet och empatisk förmåga,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och utveckla sin kompetens i det pedagogiska arbetet.

Lokalt examensmål

För ämneslärares examen ska studenten

- visa förmåga att kritiskt och självständigt redogöra för innebörden av ett entreprenöriellt förhållningssätt och kreativt tillämpa perspektivet på ett, för aktuell skolverksamhet, relevant sätt.

Utbildningens uppläggning och innehåll

Utbildningen består av *utbildningsvetenskaplig kärna* och *verksamhetsförlagd utbildning*.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Den utbildningsvetenskapliga kärnan omfattar centrala och generella lärarkompetenser som ges tillämpningar med anknytning till examensinriktningen. Studierna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan ska omfatta följande:

- skolväsendets historia, organisation och villkor samt skolans värdegrund, innefattande de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna,
- läroplansteori och didaktik,
- vetenskapsteori och forskningsmetodik,

- utveckling, lärande och specialpedagogik,
- sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,
- bedömning och betygsättning, och
- utvärdering och utvecklingsarbete.

Den utbildningsvetenskapliga kärnan omfattar totalt 60hp. Vid Karlstads universitet har innehållet organiserats i två tematiska områden: *Läraryrkets förutsättning* samt *Pedagogiskt ledarskap*. I den utbildningsvetenskapliga kärnan ingår ämnesdidaktik.

Den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU)

En central del av utbildningen är förlagd till skolan. Under denna del av utbildningen omsätts och problematiseras förvärvade kunskaper i praktiskt lärararbete. Erfarenheter gjorda under den verksamhetsförlagda delen inkluderas och problematiseras i de teoretiska studierna. Den verksamhetsförlagda delen av utbildningen syftar till att fördjupa förståelsen för läraryrkets mångsidighet och komplexitet liksom att träna studentens pedagogiska färdigheter. Den studerande deltar i olika pedagogiska aktiviteter som planering, undervisning och uppföljning. De studerande skall även involveras i samarbetet med föräldrar, i utvecklingssamtal, tolkning och konkretisering av styrdokument samt lokalt utvecklingsarbete.

Struktur och översiktligt innehåll

(när studierna bedrivs på helfart)

Termin	Kurs	Utb.vet kärna	VFU	Antal hp per kurs	Successiv fördjupning
1	Skolan som system och idé	15		15	G1N
1	Den lärande eleven	15		15	G1N
2	Verksamhetsförlagd utbildning		15	15	G1F
2	Leda lärande	15		15	A1N
3	Bedömning, betygsättning och VFU	15	7,5	15	A1N
3	Utvecklingsarbete på forskningsmässig grund och VFU	15	7,5	15	A1N

Studier utomlands

Information om vilka möjligheter som erbjuds finns bl.a. på hemsidan <http://www.kau.se/lararutbildningen/internationalisering>

Det är viktigt att planera utlandsstudier i god tid.

Undervisnings- och examinationsformer

Inom lärarprogrammets kurser tillämpas varierande undervisnings- och examinationsformer. Exempel på undervisningsformer är seminarier, föreläsningar, gruppövningar, laborationer. Exempel på examinationer är salstentor, hemskrivningar, muntliga redovisningar, gestaltningar. Vissa moment är obligatoriska och dessa skall framgå av respektive kursdokument.

Examensbenämning

Ämneslärarexamen

Bachelor/Master of Arts/Science in Secondary Education/Upper Secondary Education

Tillgodoräknande av kurs

Student har rätt att begära tillgodoräknande av tidigare studier vid svensk högskola eller studier utomlands. En student kan även begära tillgodoräknande av kunskaper och färdigheter som förvärvats i yrkesverksamhet. Beslut om tillgodoräknande av hel kurs eller del av kurs fattas enligt gällande regelverk.

Övrigt

Regler för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Karlstads universitet reglerar studenters och anställdas skyldigheter och rättigheter.